

Redagavo: Ramunė Lūžaitė (1998.07.01)

Įstatymas paskelbtas: Žin., 1995, Nr.18-400

Neoficialus įstatymo tekstas

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. VIII-318, 97.06.26, Žin., 1997, Nr.65-1545 (97.07.09)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VISUOMENINIŲ ORGANIZACIJŲ ĮSTATYMO 17 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMAS

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. VIII-785, 98.06.11, Žin., 1998, Nr.59-1653 (98.07.01)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VISUOMENINIŲ ORGANIZACIJŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

*** Pabaiga ***

Nauja įstatymo redakcija:

Nr. VIII-785, 98.06.11, Žin., 1998, Nr.59-1653 (98.07.01)

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VISUOMENINIŲ ORGANIZACIJŲ
ĮSTATYMAS

PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas nustato visuomeninių organizacijų steigimo, veiklos ir veiklos pasibaigimo pagrindus.

2. Įstatymas netaikomas politinėms partijoms, kitoms politinėms organizacijoms, profesinėms sąjungoms, religinėms bendruomenėms, bendrijoms ir centrams, taip pat tradicinių religinių bendruomenių, bendrijų ir centrų pagal jų kanonus, statutus ar kitas normas įsteigtiems juridiniams asmenims, toms bendrijoms, organizacijoms ar asociacijoms, labdaros organizacijoms, labdaros ir paramos fondams, kurių steigimo ir veiklos tvarką nustato kiti Lietuvos Respublikos įstatymai.

2 straipsnis. Visuomeninės organizacijos samprata

1. Visuomeninė organizacija - tai Lietuvos Respublikos piliečių ir (ar) užsieniečių, nuolat gyvenančių Lietuvos Respublikoje, savanoriškas susivienijimas, sudarytas bendriems narių poreikiams ir tikslams, kurie nėra priešingi Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir įstatymams, tenkinti bei įgyvendinti.

2. Visuomeninė organizacija yra ne pelno organizacija. Jos veiklos tikslas nėra pelno siekimas.

3 straipsnis. Visuomeninių organizacijų veiklos pagrindai

1. Visuomeninės organizacijos veikia laikydamosi Lietuvos Respublikos Konstitucijos, šio bei kitų įstatymų, Vyriausybės nutarimų ir savo veiklą grindžia šio įstatymo nustatyta tvarka įregistruotais visuomeninės organizacijos įstatais.

2. Draudžiama steigti ir veikti visuomeninėms organizacijoms, kurių tikslas arba veikimo būdai - prievarta nuversti ar pakeisti Lietuvos Respublikos konstitucinę santvarką arba pažeisti Lietuvos Respublikos teritorijos vientisumą, propaguoti karą ir smurtą, autoritarinį ar

totalitarinį valdymą, kurstyti rasinę, religinę, socialinę nesantaiką, varžyti žmogaus teises ir laisves bei atlikti veiksmus, prieštaraujančius Lietuvos Respublikos įstatymams ir visuotinai pripažintoms tarptautinės teisės normoms, veikti dėl kitų valstybių interesų, jeigu jie yra priešingi Lietuvos valstybės interesams.

3. Neleidžiama steigti visuomeninių organizacijų, kurių nariai vienijasi organizacijų, veikusių prieš Lietuvos Respublikos nepriklausomybę ir teritorijos vientisumą, pagrindu.

4. Visuomeninės organizacijos valdymo organai ir buveinė turi būti Lietuvos Respublikos teritorijoje.

5. Visuomeninių organizacijų raštvedyba tvarkoma pagal įstatymą.

ANTRASIS SKIRSNIS VISUOMENINIŲ ORGANIZACIJŲ STEIGIMAS IR VEIKLOS PAGRINDAI

4 straipsnis. Visuomeninių organizacijų steigimas

1. Visuomeninių organizacijų steigėjais gali būti šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje išvardyti fiziniai asmenys, kuriems yra sukakę 18 metų.

2. Visuomeninės organizacijos steigimo iniciatoriai sušaukia steigiamąjį suvažiavimą, konferenciją ar susirinkimą, kuriame priimami įstatai ir išrenkami valdymo organai.

3. Lietuvos Respublikoje gali būti steigiami tarptautinių visuomeninių organizacijų, kurių tikslai, veikimo būdai ir įstatai neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai ar šio įstatymo 3 straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatom, Lietuvos skyriai (padaliniai). Tarptautinių visuomeninių organizacijų Lietuvos skyrių (padalinių) steigimui, registravimui ir veiklai Lietuvoje taikomos visos šio įstatymo nuostatos.

4. Visuomeninė organizacija laikoma įsteigta nuo jos įstatų įregistravimo dienos.

5 straipsnis. Visuomeninių organizacijų padalinių steigimas

1. Visuomeninių organizacijų padalinių, taip pat ir turinčių juridinio asmens teises, steigimo tvarką nustato visuomeninės organizacijos įstatai.

2. Visuomeninės organizacijos padalinys laikomas įsteigtu nuo tada, kai visuomeninės organizacijos įstatuose nustatyta tvarka priimamas sprendimas įsteigti padalinį.

3. Visuomeninė organizacija, įsteigusi padalinį, turintį juridinio asmens teises, ne vėliau kaip per 15 dienų pateikia prašymą vietos savivaldos vykdomajai institucijai pagal padalinio buveinės vietą įregistruoti įstatus (nuostatus). Padalinio, turinčio juridinio asmens teises, registravimui taikomos visos šio įstatymo nuostatos, papildomai pateikiant visuomeninės organizacijos registravimo dokumento kopiją ir sprendimą įsteigti padalinį. Visuomeninė organizacija, įsteigusi tokį padalinį, apie jo įregistravimą ne vėliau kaip per 15 dienų praneša valstybės institucijai, įregistravusiai šios organizacijos įstatus.

6 straipsnis. Visuomeninių organizacijų sąjungos

1. Visuomeninės organizacijos turi teisę vienytis į visuomeninių organizacijų sąjungas.

2. Visuomeninių organizacijų sąjungą gali steigti dvi ar daugiau visuomeninių organizacijų.

3. Visuomeninių organizacijų sąjungos steigiamos ir veikia šio įstatymo nustatyta tvarka.

4. Visuomeninės organizacijos, norėdamos įsteigti visuomeninių organizacijų sąjungą, turi savo įstatuose nustatyta tvarka priimti sprendimą vienytis į sąjungą ir įgalioti organizacijos valdymo organą ar

savo narių (narius) dalyvauti visuomeninių organizacijų sąjungos steigiamajame suvažiavime, konferencijoje ar susirinkime.

7 straipsnis. Visuomeninės organizacijos pavadinimas ir simbolika

Naujai steigiamų visuomeninių organizacijų, jų sąjungų pavadinimas ir simbolika turi skirtis nuo Lietuvos Respublikoje jau įregistruotų politinių partijų ir politinių organizacijų, kitų visuomeninių organizacijų, jų sąjungų pavadinimų ir simbolikos.

8 straipsnis. Visuomeninių organizacijų nariai

1. Visuomeninės organizacijos nariais gali būti Lietuvos Respublikos piliečiai ir (ar) užsieniečiai, nuolat gyvenantys Lietuvos Respublikoje, kuriems yra sukakę 18 metų.

2. Visuomeninių organizacijų, kurios savo veikla tenkina vaikų ir jaunimo poreikius, nariais gali būti ir jaunesni kaip 18 metų asmenys.

3. Visuomeninių organizacijų nariai turi lygias teises, nesvarbu, kokio dydžio jie moka įstatuose nustatytą stojamąjį ir nario mokestį ar teikia paramą.

4. Visuomeninės organizacijos nariai gali bet kada išstoti iš visuomeninės organizacijos. Tokiu atveju nario mokesčiai ar kitaip organizacijai perduotos lėšos ir turtas negražinami.

5. Visuomenei organizacijai atstovauja jos įstatuose nurodytas ir įstatuose nustatyta tvarka išrinktas asmuo.

6. Visuomeninės organizacijos įstatuose nurodytas jos valdymo organo paskirtas asmuo ar jos vadovas turi tvarkyti organizacijos narių sąrašą, kuris turi būti laisvai prieinamas kiekvienam organizacijos nariui.

9 straipsnis. Visuomeninės organizacijos įstatai

1. Visuomeninės organizacijos įstatuose turi būti numatyta:

1) pavadinimas, simbolika ir buveinės adresas;

2) veiklos teisiniai pagrindai, tikslai, uždaviniai, veiklos teritorija;

3) priėmimo į visuomeninės organizacijos narius ir išstojimo, pašalinimo iš jos sąlygos bei tvarka;

4) narių teisės ir pareigos;

5) padalinių steigimo, reorganizavimo bei veiklos nutraukimo tvarka, padalinių santykiai su visuomeninės organizacijos valdymo organais ir padalinių teisės;

6) aukščiausiojo valdymo organo (suvažiavimo, konferencijos, susirinkimo) sušaukimo tvarka ir periodiškumas, jo kompetencija;

7) kitų valdymo organų ir jų vadovų rinkimo tvarka, jų kompetencija;

8) valdymo organų ir jų vadovų atskaitomybės visuomeninės organizacijos aukščiausiam valdymo organui ir jų veiklos kontrolės tvarka;

9) lėšų ir pajamų šaltiniai, lėšų ir pajamų naudojimo kontrolės tvarka;

10) įstatų pakeitimo ir papildymo tvarka;

11) veiklos pasibaigimo ir turto sunaudojimo tvarka.

2. Įstatuose gali būti numatytos ir kitos visuomeninės organizacijos veiklos nuostatos, jeigu jos neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai, šiam ar kitiems įstatymams.

3. Jeigu priėmus naujus įstatymus visuomeninės organizacijos įstatai neatitinka šių įstatymų, visuomeninė organizacija privalo savo įstatus suderinti su priimtais įstatymais artimiausiame įgalioto valdymo organo susirinkime, konferencijoje, suvažiavime. Kol visuomeninės organizacijos įstatai nesuderinti su naujai priimtais įstatymais, visuomeninė organizacija vadovaujasi (yra taikomos) įstatymų, o ne įstatų normomis.

10 straipsnis. Visuomeninių organizacijų teisės

1. Visuomeninių organizacijų įstatuose numatytiems tikslams ir uždaviniams įgyvendinti visuomeninės organizacijos įstatymų nustatyta tvarka turi teisę:

- 1) nekliudomai raštu, žodžiu ar kitais būdais skleisti informaciją apie savo veiklą, propaguoti organizacijos tikslus ir uždavinius;
- 2) steigti visuomenės informavimo priemonės, užsiimti leidyba;
- 3) organizuoti susirinkimus: mitingus, piketus, demonstracijas, procesijas, įvairias eitynes, kitokius taikius beginklius susirinkimus ir masinius renginius;
- 4) pirkti ar kitaip įsigyti savo veiklai reikalingą turtą, jį naudoti, valdyti ir juo disponuoti;
- 5) samdyti asmenis įstatuose numatytai veiklai;
- 6) gauti lėšų ar kitokio turto iš tarptautinių visuomeninių organizacijų, nevalstybinių organizacijų, fondų, taip pat asmenų;
- 7) steigti (būti steigėju) įmones, registruojamas ir veikiančias pagal Lietuvos Respublikos įstatymus;
- 8) steigti fondus.

2. Visuomeninės organizacijos įstatymų nustatyta tvarka gali užsiimti ir kitokia jų įstatuose numatytiems tikslams ir uždaviniams įgyvendinti reikalinga veikla, išskyrus tą, kurią draudžia įstatymai.

11 straipsnis. Visuomeninių organizacijų veiklos garantijos

Valstybės institucijoms ir pareigūnams, politinėms partijoms ir politinėms organizacijoms, kitoms organizacijoms ir asmenims draudžiama kištis į visuomeninių organizacijų veiklą ir į jų vidaus reikalus, jeigu jos nepažeidžia Lietuvos Respublikos Konstitucijos ar kitų įstatymų. Ginčus tarp visuomeninės organizacijos narių, tarp visuomeninės organizacijos ir jos narių, tarp visuomeninių organizacijų ir kitų juridinių ar fizinių asmenų sprendžia teismas.

12 straipsnis. Visuomeninių organizacijų veiklos apribojimai

Visuomeninėms organizacijoms neleidžiama:

- 1) vykdyti valstybės, jos institucijų ar pareigūnų funkcijų;
- 2) vykdyti profesinės sąjungos funkcijų;
- 3) ginkluoti savo narių, organizuoti jiems karinių mokymų ir steigti karinių būrių, išskyrus įstatymų numatytais atvejais;
- 4) gauti lėšų ar kito turto, kurį skiria kitų valstybių valdžios ir valdymo institucijos ar valstybinės organizacijos, išskyrus lėšas ar kitokią turtą mokslui, studijoms, kultūrai, švietimui, sportui, sveikatos priežiūrai, socialinei apsaugai ir darbui, aplinkos apsaugai remti ir kitus atvejus, kuriuos numato teisės aktai.

13 straipsnis. Visuomeninių organizacijų tarptautiniai ryšiai

Visuomeninės organizacijos pagal savo įstatus gali įstoti į tarptautines visuomenines (nevalstybines) organizacijas, kurių tikslai ir veikla neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai, šiam ar kitiems įstatymams, palaikyti ryšius su kitų valstybių visuomeninėmis, taip pat tarptautinėmis organizacijomis, sudaryti su jomis susitarimus, neprieštaraujančius Lietuvos Respublikos Konstitucijai, šiam ar kitiems įstatymams.

14 straipsnis. Visuomeninių organizacijų nuosavybė

1. Visuomeninėms organizacijoms nuosavybės teisė gali priklausyti pastatai, įrenginiai, leidyklos, spaustuvės, transporto priemonės, socialiniai ir labdaros objektai, taip pat kitas turtas, reikalingas jų įstatuose numatytiems tikslams ir uždaviniams įgyvendinti, kuris gali būti įgytas už visuomenei organizacijai priklausančias lėšas, taip pat dovanojimo, paveldėjimo ar kitokiu teisėtu būdu.

2. Visuomeninių organizacijų lėšas sudaro:

- 1) įstatuose numatyti narių mokesčiai;

- 2) fizinių asmenų, labdaros organizacijų ir labdaros fondų dovanotos (paaukotos) lėšos;
- 3) nevalstybinių organizacijų, tarptautinių visuomeninių organizacijų dovanotos (paaukotos) lėšos;
- 4) kredito įstaigų palūkanos už saugomas visuomeninių organizacijų lėšas;
- 5) skolinto kapitalo lėšos;
- 6) kitos teisėtai gautos lėšos.

3. Valstybės valdžios ir valdymo institucijos, savivaldybės gali skirti lėšų visuomeninėms organizacijoms tik konkrečioms kultūros, švietimo, sporto, sveikatos ir kitoms socialinėms ar kitokioms tikslinėms programoms įgyvendinti bei kitais įstatymų numatytais atvejais. Šios lėšos gali būti naudojamos tik toms programoms bei kitiems tikslams, kuriems įgyvendinti buvo skirtos lėšos, ir tik pagal lėšas skyrusios valstybės institucijos patvirtintą sąmatą. Už lėšų panaudojimą turi būti atsiskaitoma jas skyrusios valstybės institucijos reikalavimu, pateikiant jų panaudojimą patvirtinančius dokumentus.

4. Visuomeninių organizacijų turtas ir lėšos turi būti naudojamos jų įstatuose numatytiems tikslams ir uždaviniams įgyvendinti ir jokia forma negali būti skirstomos tos visuomeninės organizacijos nariams.

5. Pasibaigus visuomeninės organizacijos veiklai, likęs turtas ir lėšos, patenkinus visų likviduojamos visuomeninės organizacijos kreditorių reikalavimus, atsiskaičius su asmenimis, dirbusiais pagal darbo sutartis, perduodami kitai ar kitoms visuomeninėms organizacijoms, kurių tikslai artimi likviduojamos organizacijos įstatuose deklaruotiems tikslams, o jei tokių organizacijų nėra, - kitoms visuomeninėms organizacijoms arba labdaros organizacijoms bei labdaros ir paramos fondams.

15 straipsnis. Visuomeninių organizacijų atsakomybė

1. Visuomeninė organizacija atsako už savo prievolės visu jai priklausančiu turtu.

2. Visuomeninė organizacija neatsako už savo narių prievolės, o nariai neatsako už visuomeninės organizacijos prievolės.

3. Visuomeninė organizacija, padariusi žalą fiziniams ar juridiniams asmenims, privalo ją atlyginti savo turtu įstatymų nustatyta tvarka.

16 straipsnis. Visuomeninėse organizacijose dirbančių asmenų darbo teisinis reguliavimas

1. Su visuomeninių organizacijų samdomais darbuotojais sudaroma darbo sutartis įstatymų nustatyta tvarka.

2. Asmenys, dirbantys visuomeninėse organizacijose pagal darbo sutartį, turi teisę į socialinį draudimą bei kitas teises ir garantijas, kurios įstatymų nustatytos asmenims, dirbantiems valstybinėse įmonėse, įstaigose ir organizacijose.

3. Šiems tikslams visuomeninės organizacijos į valstybinį socialinio draudimo fondą iš savo pajamų moka tokias pat įmokas kaip ir valstybinės įmonės, įstaigos ir organizacijos.

TREČIASIS SKIRSNIS VISUOMENINIŲ ORGANIZACIJŲ ĮSTATŲ REGISTRAVIMAS

17 straipsnis. Visuomeninių organizacijų įstatų registravimo tvarka

1. Visuomeninės organizacijos, kurios veikla apima daugiau kaip vienos apskrities teritoriją, ir tarptautinių visuomeninių organizacijų Lietuvos skyrių įstatus registruoja Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija.

2. Visuomeninės organizacijos, kurios veikla apima daugiau kaip vienos savivaldybės teritoriją ir kurios buveinė yra apskrities centre ar kitoje apskrities teritorijoje - miesto ar kaimo gyvenamojoje vietovėje, įstatus registruoja apskrities viršininkas.

3. Visuomeninės organizacijos, kurios veikla apima vieno rajono ar miesto teritoriją, įstatus registruoja savivaldybės vykdomoji institucija.

4. Visuomeninė organizacija ne vėliau kaip per vieną mėnesį po įstatų priėmimo ir valdymo organų išrinkimo dienos paduoda atitinkamai valstybės institucijai pareiškimą įregistruoti įstatus. Pareiškimą pasirašo pagal įstatus visuomeninei organizacijai atstovaujantis asmuo, nurodydamas savo nuolatinę gyvenamąją vietą.

5. Prie pareiškimo pridedami: steigiamojo suvažiavimo, konferencijos ar susirinkimo protokolas, visuomeninės organizacijos įstatai keturiais egzemplioriais, steigėjų sąrašas, kuriame turi būti nurodyta kiekvieno steigėjo vardas, pavardė, asmens kodas, gyvenamoji vieta, parašas, pažyma apie patalpų visuomeninei organizacijai suteikimą, simbolių pavyzdžiai arba jų eskizai.

6. Pateikiant pareiškimą įregistruoti visuomeninių organizacijų sąjungos įstatus, papildomai pateikiamos steigėjų registravimo pažymėjimų kopijos ir jų sprendimai vienyti į visuomeninių organizacijų sąjungą.

7. Norint įregistruoti tarptautinės visuomeninės organizacijos Lietuvos skyriaus (padalinio) įstatus, prie pareiškimo papildomai pateikiami: dokumentas, patvirtinantis tos organizacijos teisinę registraciją, šios organizacijos įstatai ir valdymo organų sprendimas steigti savo skyrių Lietuvoje.

8. Įstatus registruojanti valstybės institucija išnagrinėja pareiškimą dėl įstatų įregistravimo per mėnesį nuo visų šiame straipsnyje nurodytų dokumentų gavimo dienos. Įstatus registruojanti valstybės institucija turi teisę tikrinti pateiktų registruoti dokumentų ir juose nurodytų duomenų tikrumą.

9. Pareiškimą įregistruoti įstatų pakeitimus ir papildymus pasirašo visuomeninės organizacijos įstatuose nustatyta tvarka išrinktas organizacijos vadovas. Prie pareiškimo pridedami: valdymo organo, pagal organizacijos įstatus turinčio teisę keisti įstatus, suvažiavimo, konferencijos, susirinkimo protokolas, visuomeninės organizacijos valdymo organo, pagal įstatus turinčio teisę sušaukti suvažiavimą, konferenciją, susirinkimą, sprendimas jį sušaukti, įstatų pakeitimai ir papildymai.

10. Visuomeninių organizacijų pavadinimo ir simbolikos, jų įstatų pakeitimai ir papildymai registruojami ta pačia tvarka ir tais pačiais terminais kaip ir įstatai. Įstatų ir simbolikos pakeitimai įsigalioja nuo jų įregistravimo dienos.

11. Visuomeninių organizacijų įstatus registruojanti valstybės institucija tvarko šių organizacijų registrą. Registro tvarkymo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

18 straipsnis. Įstatų registravimo atidėjimas

1. Visuomeninės organizacijos įstatų registravimas atidedamas, jeigu:

1) nesilaikyta visuomeninės organizacijos steigimo tvarkos, kuri yra nustatyta šio įstatymo 6, 7 ir 9 straipsniuose;

2) pateiktuose registruoti įstatuose nenurodyti visi šio įstatymo 9 straipsnyje nustatyti duomenys.

2. Atidėjusi įstatų registravimą, įstatus registruojanti valstybės institucija grąžina įstatus ir kitus dokumentus organizacijos steigėjams, raštu nurodydama trūkumus. Šie trūkumai turi būti ištaisyti ne vėliau kaip per vieną mėnesį.

3. Pateikus pataisytus įstatus ir kitus dokumentus, jų nagrinėjimo terminas, nurodytas šio įstatymo 17 straipsnio 8 dalyje, skaičiuojamas iš naujo nuo pataisytų įstatų ir dokumentų pateikimo dienos.

4. Jeigu registruojant įstatų pakeitimus ir papildymus paaiškėjo, kad visuomeninės organizacijos viduje iškilo ginčų, įstatus registruojanti valstybės institucija atideda įstatų registravimą iki tol, kol organizacija juos išspręs.

19 straipsnis. Atsisakymas registruoti įstatus

1. Visuomeninės organizacijos įstatai neregistruojami, jeigu:

1) juose nurodyti organizacijos tikslai ir uždaviniai, veiklos būdai prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai, šiam ar kitiems įstatymams, Vyriausybės nutarimams;

2) yra anksčiau tuo pačiu pavadinimu įregistruoti visuomeninės organizacijos įstatatai;

3) nesilaikyta šio įstatymo 4 ir 17 straipsnių reikalavimų;

4) pateiktų registruoti dokumentų duomenys neatitinka tikrovės.

2. Atsisakius įregistruoti įstatus, pareiškėjams apie tai pranešama raštu ne vėliau kaip per 5 dienas nuo sprendimo priėmimo ir nurodomi konkretūs atsisakymo motyvai.

3. Atsisakymas registruoti visuomeninės organizacijos įstatus gali būti apskundžiamas teismui per vieną mėnesį nuo atsisakymo gavimo dienos.

20 straipsnis. Visuomeninių organizacijų statusas

1. Visuomeninės organizacijos, jų padaliniai, įsteigti kaip juridiniai asmenys, jų sąjungos nuo įstatų įregistravimo dienos yra juridiniai asmenys.

2. Visuomeninės organizacijos turi savo balansą, antspaudą su savo pavadinimu, atsiskaitomąją bei valiutinę sąskaitas ir kitų sąskaitų Lietuvos Respublikoje įregistruotuose bankuose, taip pat sąskaitų užsienio valstybėse teisės aktų nustatyta tvarka.

KETVIRTASIS SKIRSNIS VISUOMENINIŲ ORGANIZACIJŲ VEIKLOS KONTROLĖ

21 straipsnis. Visuomeninių organizacijų finansinės veiklos kontrolė

1. Visuomeninių organizacijų finansinę veiklą kontroliuoja valstybinės mokesčių inspekcijos, kiek tai susiję su mokesčių mokėjimu.

2. Jeigu visuomeninė organizacija gauna lėšų iš valstybės biudžeto, savivaldybės biudžeto, taip pat valstybinių įmonių, įstaigų, organizacijų, Valstybės kontrolė turi teisę tikrinti, kaip tokios lėšos naudojamos.

22 straipsnis. Įspėjimas dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos ar įstatymų pažeidimo

1. Valstybės institucija, pagal kompetenciją savo reguliavimo srityje nustačiusi, kad visuomeninė organizacija ar jos padalinys pažeidė Lietuvos Respublikos Konstituciją, ši ar kitus įstatymus, raštu praneša apie tai visuomeninės organizacijos valdymo organui ir nustato terminą nurodytiems pažeidimams pašalinti. Apie įspėjimą pranešama visuomeninės organizacijos įstatus įregistravusiai valstybės institucijai. Pašalinusi nurodytus pažeidimus, visuomeninė organizacija apie tai praneša ją įspėjusiai ir įstatus įregistravusiai valstybės institucijoms.

2. Jeigu per nustatytą terminą pažeidimas nepašalinamas, valstybės institucijos, įspėjusios visuomeninę organizaciją teikimu visuomeninės organizacijos įstatus įregistravusi valstybės institucija turi kreiptis į teismą dėl visuomeninės organizacijos veiklos sustabdymo.

3. Jeigu per metus nuo veiklos sustabdymo termino pasibaigimo dienos visuomeninė organizacija ar jos padalinys vėl pažeidžia Lietuvos Respublikos Konstituciją, ši ar kitus įstatymus, visuomeninės organizacijos įstatus įregistravusi valstybės institucija turi teisę kreiptis į teismą dėl visuomeninės organizacijos veiklos nutraukimo.

4. Valstybės institucija, įregistravusi visuomeninės organizacijos įstatus, sprendama, ar organizacija gali tęsti veiklą po jos sustabdymo teismo sprendimu termino pasibaigimo, turi teisę kreiptis į kitas valstybės institucijas ir gauti jų išvadas.

23 straipsnis. Skundų dėl visuomeninės organizacijos įstatų įregistravimo, visuomeninės organizacijos reorganizavimo ar veiklos nutraukimo organizacijos sprendimu teisminis nagrinėjimas

1. Skundus dėl visuomeninės organizacijos neteisėto įstatų įregistravimo, visuomeninės organizacijos reorganizavimo ar veiklos nutraukimo organizacijos sprendimu nagrinėja teismas. Į teismą su skundu dėl visuomeninės organizacijos neteisėto įstatų įregistravimo, visuomeninės organizacijos valdymo organų sprendimo reorganizuoti ar nutraukti organizacijos veiklą pripažinimo negaliojančiu turi teisę kreiptis ne mažiau kaip vienas trečdalis visuomeninės organizacijos narių. Tokie skundai teismui gali būti paduodami ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo skundžiamų sprendimų priėmimo.

2. Valstybės institucija, įregistravusi visuomeninės organizacijos įstatus ir po to nustačiusi, kad įstatų registravimui buvo pateikti neatitinkantys tikrovės organizacijos steigimo duomenys, turi teisę kreiptis į teismą dėl visuomeninės organizacijos veiklos nutraukimo.

PENKTASIS SKIRSNIS VISUOMENINIŲ ORGANIZACIJŲ VEIKLOS SUSTABDYMAS IR PASIBAIGIMAS

24 straipsnis. Visuomeninių organizacijų veiklos pasibaigimas

1. Visuomeninės organizacijos veikla gali pasibaigti:

1) visuomeninės organizacijos įstatuose nustatyta tvarka priėmus sprendimą reorganizuoti visuomeninę organizaciją, t.y. padalyti į kelias naujas visuomenines organizacijas arba prisijungti prie kitos visuomeninės organizacijos;

2) visuomeninės organizacijos įstatuose nustatyta tvarka priėmus sprendimą nutraukti veiklą;

3) teismui priėmus sprendimą nutraukti visuomeninės organizacijos veiklą.

2. Visuomeninių organizacijų reorganizavimo, taip pat visuomeninių organizacijų veiklos nutraukimo pagrindus ir tvarką nustato šis įstatymas ir visuomeninių organizacijų įstatai.

25 straipsnis. Visuomeninės organizacijos reorganizavimas

1. Sprendimą dėl visuomeninės organizacijos reorganizavimo padalijant ją į kelias naujas organizacijas ar prisijungiant prie kitos visuomeninės organizacijos turi teisę priimti tik reorganizuojamos organizacijos aukščiausiasis valdymo organas.

2. Jeigu visuomeninė organizacija reorganizuojama padalijant ją į kelias naujas organizacijas, jos lėšos ir turtas paskirstomi naujoms organizacijoms reorganizuojamos visuomeninės organizacijos įstatuose nustatyta tvarka. Jeigu reorganizuojamos organizacijos įstatuose šis klausimas neregamentuotas, lėšos ir turtas naujoms organizacijoms paskirstomi reorganizuojamos organizacijos aukščiausiojo valdymo organo sprendimu, kuris priimamas kartu su sprendimu dėl visuomeninės organizacijos reorganizavimo.

3. Visuomeninės organizacijos aukščiausiasis valdymo organas, sprenddamas visuomeninės organizacijos reorganizavimo padalijimo būdu klausimą, kartu turi nuspręsti, koks bus visuomeninės organizacijos pavadinimas ir kokią simboliką naudos ši organizacija.

4. Visuomeninei organizacijai pasidalijus į kelias naujas organizacijas, naujai įsteigtų visuomeninių organizacijų įstatai registruojami šio įstatymo nustatyta tvarka. Visuomeninės organizacijos laikomos įsteigtomis nuo jų įstatų įregistravimo dienos.

5. Jeigu visuomeninė organizacija prisijungia prie kitos visuomeninės organizacijos, jos turtas ir lėšos atitenka organizacijai, prie kurios prisijungiama.

6. Įstatuose numatyta tvarka priėmus sprendimą nutraukti visuomeninės organizacijos veiklą, jos turtas panaudojamas įstatuose nustatyta tvarka, jeigu įstatymų nenustatyta kitaip.

26 straipsnis. Visuomeninės organizacijos padalinio atsiskyrimas nuo visuomeninės organizacijos ir jo veiklos nutraukimas

1. Visuomeninės organizacijos padalinys, taip pat ir turintis juridinio asmens teises, turi teisę atsiskirti nuo visuomeninės organizacijos ir tapti nauja visuomenine organizacija, jeigu tai numatyta visuomeninės organizacijos įstatuose. Atsiskyrusiam visuomeninės organizacijos padaliniui atstovaujantis asmuo ne vėliau kaip per 5 dienas nuo sprendimo atsiskirti priėmimo privalo raštu pranešti apie šį sprendimą visuomeninės organizacijos, nuo kurios jis atsiskiria, valdymo organui, taip pat savivaldybės, kurios teritorijoje yra šio padalinio buveinė, vykdomajai institucijai.

2. Nuo sprendimo visuomeninės organizacijos įstatuose nustatyta tvarka atsiskirti priėmimo dienos visuomeninės organizacijos padalinys netenka savo ankstesnio pavadinimo ir simbolikos. Toks padalinys šio įstatymo nustatyta tvarka registruojamas kaip nauja visuomeninė organizacija.

3. Visuomeninė organizacija jos įstatuose nustatyta tvarka gali bet kada nutraukti savo padalinių, taip pat ir turinčių juridinio asmens teises, veiklą. Jeigu visuomeninės organizacijos įstatuose numatyta, tokių padalinių, taip pat ir turinčių juridinio asmens teises, turtas ir lėšos atitenka visuomeninei organizacijai. Jeigu visuomeninės organizacijos įstatuose nenumatyta, kaip panaudoti padalinio, kurio veikla nutraukiama, lėšas ir turtą, jų naudojimo klausimas sprendžiamas įstatymų nustatyta tvarka.

27 straipsnis. Visuomeninės organizacijos veiklos sustabdymas ar nutraukimas teismo sprendimu

1. Visuomeninės organizacijos veikla pagal ją įregistravusios valstybės institucijos pareiškimą gali būti sustabdyta ar nutraukta teismo sprendimu.

2. Pareiškimas sustabdyti ar nutraukti visuomeninės organizacijos veiklą neapmokestinamas.

28 straipsnis. Visuomeninės organizacijos veiklos sustabdymo pagrindai

1. Teismas gali sustabdyti visuomeninės organizacijos veiklą, jeigu ji ar jos padalinys nustatytu laiku nepašalina valstybės institucijos pagal kompetenciją nurodytą Lietuvos Respublikos Konstitucijos, šio ar kitų įstatymų pažeidimų ar tęsia neteisėtą veiklą po to, kai gavo išpėjimą dėl veiklos, kuri pažeidžia Lietuvos Respublikos Konstituciją, šį ar kitus įstatymus, nutraukimo.

2. Visuomeninės organizacijos veikla gali būti sustabdyta ne ilgiau kaip šešiams mėnesiams.

29 straipsnis. Veiklos sustabdymo pasekmės

1. Kai visuomeninės organizacijos veikla yra sustabdyta, per visą sustabdymo laikotarpį visuomeninei organizacijai ir jos padaliniams draudžiama naudotis visomis visuomenės informavimo priemonėmis, organizuoti susirinkimus, naudoti visuomeninės organizacijos ar jos padalinių saskaitose esančias lėšas, naudoti bei valdyti turimą visuomeninės organizacijos ir jos padalinių turtą bei lėšas ir jais disponuoti.

2. Visuomeninės organizacijos, įeinančios į visuomeninių organizacijų sąjungą, veiklos sustabdymas šios sąjungos veiklai teisinių pasekmių nesukelia, jeigu sąjungoje yra ne mažiau kaip pusė visuomeninių organizacijų, kurių veikla nėra sustabdyta.

3. Kai visuomeninių organizacijų sąjungos veikla yra sustabdyta, į ją įeinančios visuomeninės organizacijos veikia tik pagal savo įstatus.

4. Pasibaigus teismo nustatytam visuomeninės organizacijos veiklos sustabdymo terminui, visuomeninė organizacija raštu praneša jos įstatus įregistravusiai valstybės institucijai apie tai, kad pašalino priežastis,

dėl kurių jos veikla teismo sprendimu buvo sustabdyta. Visuomeninė organizacija, kurios veikla buvo sustabdyta, gali tęsti savo veiklą tik po to, kai valstybės institucija, kuri yra įregistravusi šios organizacijos įstatus, konstatuoja, kad pašalintos priežastys, dėl kurių buvo sustabdyta visuomeninės organizacijos veikla, ir leidžia šiai visuomenei organizacijai tęsti veiklą. Atsisakymas leisti tęsti visuomeninės organizacijos veiklą ne vėliau kaip per 10 dienų nuo jo priėmimo gali būti skundžiamas teismui.

30 straipsnis. Visuomeninės organizacijos veiklos nutraukimas

1. Teismas gali nutraukti visuomeninės organizacijos veiklą, jeigu:

1) visuomeninė organizacija, kurios veikla sustabdyta teismo sprendimu, ar jos padalinys pažeidžia šio įstatymo 29 straipsnyje nurodytus reikalavimus;

2) jeigu per metus nuo veiklos sustabdymo termino pasibaigimo visuomeninė organizacija ar jos padalinys vėl pažeidė Lietuvos Respublikos Konstituciją, šį ar kitus įstatymus;

3) jeigu įregistravus visuomeninės organizacijos įstatus paaiškėja, kad įstatų registravimui buvo pateikti neatitinkantys tikrovės organizacijos steigimo duomenys.

2. Teismas, priėmęs sprendimą nutraukti visuomeninės organizacijos veiklą, skiria likvidatorius ir nustato jų įgaliojimus.

3. Visuomeninės organizacijos, kurios veikla nutraukta teismo sprendimu, turtas ir lėšos naudojami įstatymų nustatyta tvarka.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS